

Stockholm 2016-07-15

Erik Thornström
08-677 27 08
erik.thornstrom@energiforetagen.se
Inge Pierre
08-677 28 05
inge.pierre@energiforetagen.se

Finansdepartementet
103 33 Stockholm
Per e-post: fi.registrator@regeringskansliet.se

Remiss av betänkandet "Fastighetstaxering av anläggningar för el- och värmeproduktion" (SOU 2016:31), dnr Fi2016/01520/S1

Energiföretagen Sverige tackar för möjligheten att yttra sig över rubricerad remiss. Energiföretagen Sverige är en branschförening som bildats i april 2016 genom en fusionering av Svensk Energi och Svensk Fjärrvärme och som samlar ca 400 företag som producerar, handlar, distribuerar och lagrar energi.

Sammanfattning

Energiföretagen Sverige vill sammanfattningsvis framhålla att vi:

- Avstyrker att värmecentral definieras som byggnad vilken är inrättad för icke-kommersiell värmeproduktion utan anser att dagens definition fortsatt bör gälla. Avgränsningen till icke-kommersiell värmeproduktion är otidsenlig då de allra flesta fastighetsägare i praktiken bedriver kommersiell verksamhet.
- Avstyrker att den i fastighetstaxeringslagen grundläggande så kallade övervägandepincipen frångås och att en kraftverksbyggnad alltid ska utgöra en egen byggnad. Detta är en teoretisk konstruktion som helt bryter systematiken vid fastighetstaxering och motverkar rättvisa och likformiga taxeringsvärden.
- Förslaget om att öka den fiskala beskattningen på kraftvärme- och värmeverk står inte i överensstämmelse med Energikommisionens energiöverenskommelse om att "en konkurrenskraftig fjärrvärmesektor och minskad elanvändning i uppvärmningen är förutsättningar för att klara den förnybara el- och värmeförsörjningen under kalla vinterdagar".
- Föreslagen värderingsmodell för värmecentraler leder inte till rättvisa och likformiga taxeringsvärden. Av främst detta skäl hemställs om att dagens stopplagstiftning – lagen (2012:852) om fastighetstaxering av kraftvärmeverk åren 2013-2018 - förlängs så att endast värdet av elproduktionen ska beaktas vid fastighetstaxeringen i avvaktan på att en fördjupad och förutsättningslös utredning om fastighetstaxering av värmeproduktionsanläggningar genomförs.
- Om utredningens förslag gällande fastighetstaxering av värmecentraler trots allt genomförs tillstyrker vi att något värde inte ska bestämmas för så kallade topplastenheter i ett fjärrvärmenät eller till dessa tillhörande mark. Topplastenheter saknar i praktiken ett

marknadsvärde men fyller en central roll i att upprätthålla leveranssäkerheten i fjärrvärmeförsörjningen.

- Tillstyrker förslaget att byggnad som ingår i överförings- eller distributionsnätet för kyla ska indelas som specialbyggnad av typen distributionsbyggnad.
- Avstyrker att fastighetsskatt tas ut på taxeringsvärde som avser värdet av tilldelning av elcertifikat men tillstyrker att fastställande av taxeringsvärdet för tilldelning av elcertifikat blir mer enhetlig genom justering för så kallade säregna förhållanden för samtliga kraftslag.
- Tillstyrker i huvudsak förslaget om tätare taxeringsintervall för elproduktionsenheter genom en förenklad fastighetstaxering vart sjätte år. Förslaget bör dock kompletteras genom att även indexreglerade kostnadsförändringar beaktas vid förenklad fastighetstaxering. Om förslaget genomförs tillsammans med att slopa övervägandeprincipen för kraftverksbyggnader riskerar det dock uppstå situationer med olikformig taxering av kraftvärmeverk där olika taxeringsintervall skulle tillämpas tillsammans med olika taxeringsmetoder.
- Tillstyrker att vindkraftverk föreslås bli en egen kraftverkstyp i fastighetstaxeringslagen och inte längre omfattas av lagens definition av värmekraftverk.
- Tillstyrker att sol- och vågkraftverk föreslås införas som egna kraftverkstyper i fastighetstaxeringslagen och värderas utifrån effektmetoden.
- Kalkylräntan ska vara marknadsmässig och spegla den faktiska riskbilden för att mynna ut i taxeringsvärden som avspeglar faktiska marknadsvärden. För att detta ska vara uppfyllt krävs en regelbunden översyn. Utredningens hantering av kalkylräntan innehåller brister. Av rättssäkerhets- och legitimitetsskäl är det av stor vikt att metod för fastställande av räntenivå är tydligt definierad och i överensstämmelse med vedertagna metoder för ändamålet. Kalkylräntan har en avsevärd inverkan vid fastställande av taxeringsvärden för alla elproduktionsenheter. Frågan om kalkylräntan bör utredas på nytt då utredningens hantering av frågan inte varit tillräckligt grundlig. Även nivån på kalkylräntan kan ifrågasättas. Utredningen har gjort en ansats till att frångå idén om en fast kalkylränta men inte fullföljt detta. Kalkylräntan bör fastställas på marknadsmässiga grunder som avspeglar faktiska risker, därför bör en vedertagen metod för bestämning av kalkylräntan tas fram och tillämpas.
- Tillstyrker att elproduktionsenheternas belägenhet i elområdena kan påverka taxeringsvärdet. Det borde dock vara ännu tydligare att vid fastighetstaxeringen så ska hänsyn tas till elprisskillnaderna mellan de olika elområdena.
- Antagandet om vattenkraftens livslängd bör anpassas till aktuella avskrivningsregler.
- Utredningens förslag innebär att tomtmark till olika vindkraftverk beskattas olika beroende på hur vindkraftverket beskattas. I syfte att undvika oönskade konsekvenser bör markägaren istället alltid erhålla den lägre skattesatsen, oberoende av hur skattesituationen ser ut för ägaren av vindkraftverket på den aktuella marken.

Bakgrund

Energiföretagen Sverige konstaterar att utredningen har analyserat flera viktiga frågeställningar kring fastighetstaxeringen av anläggningar för el- och värmeproduktion. Energibranschen har i olika sammanhang efterfrågat att många av de frågeställningar som nu analyserats bör utredas och anser att det varit angeläget att utredningen genomförts.

I vårt yttrande upprepas många av de synpunkter som framförts i de särskilda yttrandena av Inge Pierre och Erik Thornström som varit förordnade som experter i utredningen.

Förslag om fastighetstaxering av värmecentraler och kraftvärmeverk

Inledning

Energiföretagen Sverige avstyrker att värmecentral definieras som byggnad vilken är inrättad för icke-kommersiell värmeproduktion utan anser att dagens definition fortsatt bör gälla. Avgränsningen till icke-kommersiell värmeproduktion är otidsenlig då de allra flesta fastighetsägare i praktiken bedriver kommersiell verksamhet.

Förslaget om att öka den fiskala beskattningen på kraftvärme- och värmeverk står inte i överensstämmelse med Energikommissionens energiöverenskommelse med fem partier om att "en konkurrenskraftig fjärrvärmesektor och minskad elanvändning i uppvärmningen är förutsättningar för att klara den förnybara el- och värmeförsörjningen under kalla vinterdagar". Regeringen har i juni 2016 dessutom tillsatt ytterligare en utredning som ska se över de ekonomiska styrmedlen för el- och värmeproduktion inom EU ETS och för avfallsförbränning (dir. 2016:34) som riskerar innebära mycket kraftigt ökat skattetryck för kraftvärmeverk och värmeverk.

Energiföretagen Sverige hemställer om att dagens stopplagstiftning – lagen (2012:852) om fastighetstaxering av kraftvärmeverk åren 2013-2018 förlängs så att endast värdet av elproduktionen ska beaktas vid fastighetstaxeringen i avvaktan på att en fördjupad och förutsättningslös utredning om fastighetstaxering av värmeproduktionsanläggningar genomförs.

Energiföretagen Sverige avstyrker att den i fastighetstaxeringslagen grundläggande så kallade övervägandepincipen frångås och att en kraftverksbyggnad alltid ska utgöra en egen byggnad.

Om utredningens förslag gällande fastighetstaxering av värmecentraler trots allt genomförs tillstyrker vi att något värde inte ska bestämmas för så kallade topplastenheter i ett fjärrvärmennät eller till dessa tillhörande mark. Topplaster saknar i praktiken ett marknadsvärde men fyller en central roll i att upprätthålla leveranssäkerheten i fjärrvärmeförsörjningen.

Utredningens förslag försämrar kraftvärmeverks och värmeverks konkurrensförmåga

Utredningens förslag innebär en ökad fiskal beskattning som kommer att drabba kraftvärmeverks och värmeverks konkurrensförmåga. Detta i en situation när energipriserna är historiskt låga och energibranschens lönsamhet generellt är mycket svag. Utredningen konstaterar också att deras förslag kan få allvarliga konsekvenser för särskilt mindre fjärrvärmeföretag som i förlängningen kan drabbas av obestånd till följd av den ökade skattebelastningen. Förslaget innebär också att effektsituationen på elmarknaden förvärras då kraftvärmens kostnader ökar vilket förstärks av att fjärrvärmens generella konkurrensförmåga försämras gentemot elbaserad uppvärmning. Detta i en situation när regeringens Energikommission konstaterar att effektfrågan är den mest angelägna energipolitiska frågan att hantera. I Energikommissionens energiöverenskommelse framgår också att "en konkurrenskraftig fjärrvärmesektor och minskad elanvändning i uppvärmningen är förutsättningar för att klara den förnybara el- och värmeförsörjningen under kalla vinterdagar". Utredningens förslag om att öka den fiskala beskattningen av kraftvärmeverk och värmeverk motverkar detta blocköverskridande politiska ställningstagande.

Kraft- och fjärrvärmennät spelar en viktig roll i energisystemet i form av planerbar förnybar el- och värmeproduktion som tar tillvara restprodukter, överskottsenergi och spillvärme. Förslaget kommer innebära att viljan att investera i ny kraftvärme kommer att minska, vilket inte överensstämmer med EU:s och Sveriges energi-, miljö- och klimatpolitiska målsättningar. Redan idag innebär de låga elpriserna att det är svårt att motivera investeringar i kraftvärmeverk utan i stället investeras i rena värmeverk. De närmaste åren kommer av åldersskäl ca 1 500 MW eleffekt i

kraftvärmeverk att behöva fasas ut. Utifrån dagens låga elpriser kommer dessa kraftvärmeverk i stället till stor del ersättas av värmeverk där endast fjärrvärme kommer att produceras för att tillgodose de lokala fjärrvärmebehoven. Den kraftigt ökade fastighetsskatten på kraftvärme kommer därmed motverka nyinvesteringar i kraftvärmeverk och ger snarare incitament att bibehålla gamla värmeproduktionsanläggningar. Dessutom utreds för närvarande andra ekonomiska styrmedel för kraftvärme- och värmeverk som riskerar att ytterligare försämra konkurrensförmågan.

Utredningens genomförande

Av utredningsdirektiven framgår tydligt att "utredaren ska analysera om det är motiverat att anläggningar med enbart värmeproduktion även i fortsättningen ska utgöra specialbyggnader och därmed vara skattebefriade samt i så fall i vilken utsträckning". Utredningsdirektiven anger klart och tydligt att den skulle omfatta en förutsättningslös utredning avseende s.k. värmecentraler. Emellertid har utredningen uppfattat och utformat sitt uppdrag som ett beställningsuppdrag i syfte att konstruera ett förfarande som medger fastighetstaxering och fastighetsbeskattning av värmecentraler. Någon förutsättningslös och objektiv utredning har inte genomförts av frågan om värmecentraler överhuvudtaget ska taxeras.

Vi vill framhålla ett antal centrala synpunkter som utredningen valt att inte hantera eller beakta:

- Utredningen har inte visat sakliga skäl för att införa skatteplikt för värmecentraler. Det föreligger inget stöd i gällande författningar och förarbeten för att åsätta taxeringsvärden på värmecentraler. Det saknas skäl att frånga de grundläggande principer som fastslagits i förarbetena och som ligger till grund för skattefriheten för värmecentraler. Nuvarande system är dessutom konkurrensneutralt. Frågan är initierad av Skatteverket som ingått och drivit frågan i utredningen.
- Utredningens förslag till värderingsmetod (beräkningsmodell) för värmecentraler kan inte genomföras av följande skäl:
  - Taxeringsvärden ska bestämmas så att det uppgår till 75 procent av marknadsvärdet. Utredningen har inte, trots försök, lyckats visa hur marknadsvärdet kan fastställas respektive säkerställas för värmecentraler. Utredningen redovisar enbart en teoretisk beräkningsmodell för taxeringsvärdet.
  - Taxeringsvärdet ska bestämmas enligt ett författningsreglerat ramverk som skapar rättssäkerhet. Taxeringsvärdena kommer med utredningens förslag att kunna bestämmas relativt fritt av Skatteverket utan möjlighet för fastighetsägare att kontrollera att de blir korrekta eftersom det inte finns värderingstekniskt underlag avseende marknadsvärden. På detta sätt blir det omöjligt att pröva taxeringsvärden i domstol. Med detta system kommer Skatteverket i princip att bestämma uttaget av skatt.
  - Fastighetstaxeringen ska vara rättvis och likformig. Utredningen har inte visat att taxeringsmodellen leder till rättvisa och likformiga taxeringsvärden. Bl.a. kommer det nya systemet med ett särskilt undantag från övervägandepincipen enbart för värmecentraler skapa mer eller mindre omfattande gränsdragningsproblem. Vidare saknas en analys av hur modellen fungerar för olika byggnader i fjärrvärmenät och mellan olika byggnader med olika faktiska och tekniska utformningar. Vidare saknas en analys av hur taxeringsmodellen av värme förhåller sig till taxering av värmeproduktion i industriell verksamhet där det är uppenbart att det kommer uppstå olikformighet. Värmeproduktion i tillverkningsindustri kommer i normalfallet inte att åsättas ett taxeringsvärde. Olikformigheten kommer att skapa skattekilor som kraftigt försvårar energi- och resurseffektiv samverkan mellan fjärrvärmeföretag och tillverkningsindustri.

Värmecentraler bör vara skattebefriade

Branschen har till utredningen lämnat in en närmare redogörelse för de huvudsakliga överväganden som ligger till grund för reglerna om indelning i byggnadstyper, övervägandepincipen, skattebefrielse av byggnader och de olika värderingsmodellerna. Det är grundläggande författningsreglerade principer som utvärderats. Reglerna syftar till att åstadkomma rättvisa och likformiga taxeringar.

I samband med detta konstaterades att det saknas skäl för att införa en särreglering och ny värderingsmodell samt nya principer för indelning i byggnader, som enbart omfattar värmecentraler. Den av Skatteverket uppmärksammade principiella frågeställningen om att icke-övervägande skattefria användningssätt inte taxeras finns även för andra specialbyggnader. Detta har dock inte utretts och är en principiell fråga som omfattar den s.k. övervägandepincipen.

Det krävs således en helhetsöversyn av övervägandepincipen och skattebefrielsen av byggnader för att ompröva de grundläggande principer som ligger till grund för reglerna om fastighetstaxering. En sådan översyn har inte genomförts. Det är därför märkligt att utredningen föreslår en ny särreglering för värmecentraler. Detta skapar en olikformig taxering. Varför ska kommersiella lokaler inte åsättas taxeringsvärden när de ingår i en skattefri byggnad medan värmecentraler, i nuvarande system, ska taxeras enbart när de ingår i en skattepliktig byggnad?

Värmecentraler har indelats som specialbyggnad sedan mitten av 1980-talet

Det kan konstateras att värmecentraler har indelats i byggnadstypen specialbyggnad i flera decennier (sedan mitten av 1980-talet). Det har varit allmänt känt och utredningen konstaterar också att de delar som utgör värmecentraler inom elproduktionsenheter inte har åsatts något värde. Det har även konstaterats att det inte finns en författningsreglerad värderingsmodell för denna typ av anläggningar.

En särskild stopplag infördes 2012 för att kraftvärmeverk endast ska taxeras för elproduktionen

Anledningen till att nu aktualiserad fråga blev föremål för utredning är att Skatteverket på eget bevåg fick för sig att de fick fylla ut lagstiftningen och kunde taxera de delar av byggnader som omfattar produktion av värme. Detta förfarande är och var formellt inte möjligt eftersom det i princip inte finns någon värderingsmodell för värmecentraler. Skatteverkets initiativ stoppades genom att riksdagen beslutade om en särskild stopplag hösten 2012.

Reaktionerna mot Skatteverkets initiativ baserades bl.a. på att det inte fanns något värderingstekniskt godtagbart underlag. Det var således oskäligt att låta Skatteverket fritt uppskatta värden. Utredningen har inte heller, trots försök, fått fram något godtagbart värderingstekniskt underlag vad avser marknadsvärden. Det bör uppmärksammas att återanskaffningskostnaden för en byggnad normalt inte har något samband med värdet på byggnaden. Att det saknas värderingstekniskt underlag är allvarligt eftersom Skatteverket inte bör få en formell möjlighet att skönsmässigt uppskatta taxeringsvärden. Underlagsmaterialet ska kunna kontrolleras av skattskyldiga och prövas av domstol. Att det i utredningen lämnas en redogörelse för en teoretisk beräkningsmodell har ingen koppling till om taxeringsvärdena blir korrekta och likformiga.

Utredningen saknar en författningsteknisk analys

Fastighetstaxeringen har tidigare varit föremål för omfattande utredningar som bl.a. klargjort den författningstekniska utformningen och vilka uppgifter som kan delegeras till regeringen och Skatteverket. Utredningens förslag saknar en författningsteknisk analys utifrån detta perspektiv. Mot bakgrund av de oklarheter som föreligger kan konstateras att Skatteverket sannolikt kommer

att behöva utforma bestämmelser som fyller ut den knapphändiga lagstiftningen, vilket inte är acceptabelt.

Utöver vad som framhållits ovan kan noteras att gällande regelverk och de grundläggande motiven för att indela byggnader i specialbyggnader inte ger något stöd för att skilja ut värmecentraler från specialbyggnader. Lagstiftaren har mot bakgrund av allmänna principer för specialbyggnader och en särskild motivering tidigare ansett att dessa ska utgöra specialbyggnader. Något annat går inte att uttolka från förarbeten m.m. Utgångspunkten måste vara att lagstiftaren utgått från gällande rätt när värmecentraler skattebefriades. Utredningen har inte visat skäl till att bryta ut värmecentraler för att åsätta dessa taxeringsvärden.

Av tidigare utredningar och den författningstekniska regleringen framgår tydligt att värderingsmodellerna är noggrant reglerade för att det inte ska uppstå någon skönmåsig hantering av t.ex. val av värderingsmodell eller av värdefaktorer som ska tillämpas samt klassificering m.m. Det är av rättssäkerhetsskäl viktigt att taxeringsvärdena blir rättvisa och likformiga samt att de går att kontrollera. Taxeringsvärden ligger till grund för ett antal olika beslut med olika skatteeffekter. Som exempel kan nämnas fastighetskatt, stämpelskatt och fördelning av avskrivningsunderlag m.m.

En värderingsmodell måste leda till rättvis och likformig taxering

För att överhuvudtaget kunna införa en värderingsmodell för värmecentraler måste det således utredas om vald modell leder till rättvisa och likformiga taxeringar. Denna utvärdering saknas i det underlag som utredningen redovisat. Det går således inte i nuläget att avgöra om värderingsmodellerna leder till ett rättssäkert resultat eller om de kombinationer av olika modeller som utredningen föreslår för t.ex. kraftvärmeverk leder till ett likformigt resultat. Det är i stället uppenbart att det kommer uppstå olikformigheter i taxeringen av värmeproduktionsanläggningar utifrån vem som äger anläggningen beroende på om det är en tillverkningsindustri, fjärrvärmeföretag eller en lokal- eller bostadsfastighetsägare. Det är inte lämpligt att, som utredningen gör, allmänt hänvisa till en teoretisk beräkningsmodell och överlämna till Skatteverket att närmare utforma underlagen för beskattning. Detta medför i slutändan att fastighetsbeskattningen av värmeproduktion inte kommer att bli konkurrensneutral.

Avslutningsvis bör uppmärksammas att värmeproduktion är en komplicerad verksamhet som av faktiska och ekonomiska skäl inte lämpar sig för fastighetstaxering. Notera att fastighetstaxering i grunden ska avse en fastighet och dess marknadsvärde vid en försäljning på marknaden. Detta synsätt är svårt att applicera på den verksamhet och de anläggningar som används för värmeproduktion med tanke på att det är en integrerad verksamhet som omfattar produktion, distribution i en egen infrastruktur och försäljning av värme till slutkund. Detta är en helt avgörande skillnad mot den reglerade funktionella åtskillnaden av produktion, distribution och handel som gjorts på elmarknaden och som på ett helt annat sätt skapar förutsättningar att utforma en rättvisande fastighetstaxering för elproduktionsenheter.

Någon avgörande förändring av marknaden eller branschens struktur och omfattning har inte inträffat sedan de nuvarande reglerna infördes på 1980-talet. Det finns således inte heller några andra skäl för att bryta ut just värmecentraler från specialbyggnader.

Grundläggande principer bör följas vid fastighetstaxeringen

Regelverket för fastighetstaxering utgår från att det är fastigheter som ska taxeras. Indelningen sker av byggnader och mark. För skattepliktiga enheter fastställs ett taxeringsvärde som normalt är uppdelat i ett byggnadsvärde och ett markvärde.

Besluten vid fastighetstaxeringen förutsätter således att en noggrann klassificering har gjorts av den egendom som ska taxeras. Indelningen i byggnadstyp är central och bygger på en klassificering enligt övervägandepincipen. Det sätt på vilket egendomen indelas i olika byggnadstyper och ägoslag har avgörande betydelse för de olika momenten vid taxeringen och särskilt för frågan om skattefrihet (jfr SOU 1979:32). Av exempelvis 5 kap 2 - 4 och 8 §§ FTL framgår att taxeringsvärdet ska motsvara 75 procent av taxeringsenhetens marknadsvärde och att detta även gäller delvärdet för byggnad och mark.

Utredningen föreslår nu ett undantag ifrån de huvudsakliga principerna vid fastighetstaxeringen. Det föreslås en särreglering för värdering av värmeproduktion. Av utredningens förslag framgår inte hur det garanteras att taxeringsvärdena blir rättvisa och likformiga och överensstämmer med lagstiftningen.

Ett viktigt konstaterande i detta sammanhang är att det gjorts en grundläggande författningsteknisk översyn som resulterat i FTL (jfr bl.a. Skattenytt 1980 s. 277 Värderingssystemet vid fastighetstaxering). Det finns således en genomarbetad systematik och grundsyn när fastigheter som uppfyller vissa funktioner ska vara undantagna skatt- och avgiftsplikten. Denna systematik har i enskilda fall ändrats när det förelegat särskilda skäl. I dessa sammanhang har inte övervägandepincipen ändrats. Det saknas därmed skäl för att ändra nuvarande författningsreglering.

Vidare har indelningen i byggnadstyper till syfte att ligga till grund för en författningsreglering av ändamålsenliga värderingsmodeller. Det finns således en direkt koppling mellan indelning i byggnadstyper och vad som framgår om värderingsmodellerna i 8-15 kap. FTL. För fastighetstaxeringen är det därför av största vikt att man vid klassificeringen får fram grupper av egendom som har likartade egenskaper och för vilka det kan ställas upp enhetliga värderingsregler (jfr SOU 1979:32 s 189).

Den s.k. övervägandepincipen var föremål för en omfattande utredning och genomlysning i förarbeten m.m. Några skäl att frånga denna princip och införa en särreglering redovisas inte i utredningen. Det bör dessutom uppmärksammas att särregleringen inte är synkroniserad med övriga bestämmelser som helt bygger på att en byggnad indelas i sin helhet enligt övervägandepincipen.

Föreslagna regler strider således mot grundläggande regler och rekommendationer för vad som är en byggnad. Gränsdragningarna är inte klarlagda och kommer att vålla omfattande praktiska och faktiska gränsdragningsproblem. Som framgår av exemplen i författningskommentaren kan byggnader med flera användningssätt komma att indelas i olika byggnadstyper med olika värderingsmodeller. Utredningen redovisar inte någon författningsreglering som säkerställer rätts säkerheten. Att som utredningen föreslår att kraftvärmeverk ska indelas i två byggnader som till sin natur är helt integrerade anläggningar för el- och värmeproduktion kommer därmed uppenbart att leda till mycket omfattande gränsdragningsproblem när två skilda taxeringsmodeller ska tillämpas på en och samma anläggning.

Sammantaget kan konstateras att systematiken vid fastighetstaxeringen och inkomstbeskattningen inte kan ändras utan särskilda skäl. Fastighetstaxeringen ska vara likformig och rättvisande (1 kap. 6 § FTL). Eventuella särskilda skäl för ändring av den grundläggande systematiken måste således analyseras utifrån ett helhetsperspektiv, vilket utredningen inte gjort. Föreslagen värderingsmodell för värmecentraler leder inte till rättvisa och likformiga taxeringsvärden.

Sammanfattningsvis anser vi att det bör initieras en fördjupad utredning som gör en förutsättningslös analys av frågan om fastighetstaxering av värmecentraler utifrån ovanstående synpunkter. I avvaktan på en sådan utredning bör även fortsättningsvis värmeproduktion vara befriad från fastighetsskatt i enlighet med hittillsvarande tillämpning av fastighetstaxeringslagstiftningen.

Fastighetstaxering av fjärrkylproduktion och -distribution

Energiföretagen Sverige tillstyrker förslaget att byggnad som ingår i överförings- eller distributionsnätet för kyla ska indelas som specialbyggnad av typen distributionsbyggnad och den föreslagna ändringen i 2 kap. 2 § FTL. Det innebär en konsekvent hantering av alla överförings- och distributionsnät för energi i fastighetstaxeringen där t.ex. el-, gas- och fjärrvärmennät idag utgör skattebefriade specialbyggnader.

Energiföretagen Sverige anser att utredningen gjort en grund analys av hur taxeringen av kylproduktionsanläggningar gått till i praktiken. Det hade här varit önskvärt om en generell undersökning gjorts av hur taxering gått till i praktiken än att utgå från hur enstaka anläggningar kommit att taxeras.

Fastighetsbeskattning av elcertifikat

Energiföretagen Sverige avstyrker att fastighetsskatt ska tas ut på taxeringsvärde som avser värdet av tilldelning av elcertifikat. Vi tillstyrker dock att fastställande av taxeringsvärdet för tilldelning av elcertifikat blir mer enhetlig genom justering för så kallade säregna förhållanden för samtliga kraftslag.

Utredningen har enligt vår uppfattning gjort en mycket avgränsad analys och inte fullföljt utredningsuppdraget och bemött de synpunkter som framförts kring bl.a. den samhällsekonomiska effektiviteten av att fastighetsbeskatta tilldelning av elcertifikat. Hur fastighetsbeskattningen av elcertifikat påverkar investeringsförutsättningarna har heller inte berörts närmare trots de idag mycket pressade investeringsförutsättningarna i energibranschen. Fastighetsbeskattningen av elcertifikat är problematisk av flera skäl:

- Måluppfyllnaden i elcertifikatssystemet fördröjas och fastighetsbeskattningen är samhällsekonomiskt ineffektiv eftersom man i princip "ger med ena handen och tar med den andra" vilket innebär en onödig administrativ kostnad. Utformningen av fastighetsbeskattningen av elcertifikat stämmer heller inte överens och har inte samordnats med de energi- och klimatpolitiska målsättningarna.
- Fastighetstaxeringen inte annat än på mycket lång sikt tar hänsyn till de relativt kraftigt flukturerande elcertifikatspriserna vilket under den nuvarande taxeringsperioden innebär en kraftig överbeskattning utifrån faktiska marknadsvärden. Eftersom tilldelningsperioden för elcertifikat är begränsad till femton år kommer en sådan överbeskattning inte kompenseras i en efterföljande taxeringsperiod.
- Metoden för att fastighetstaxera elcertifikat inte tar hänsyn till förändringar i driften av en anläggning utifrån förändrade marknads- och styrmedelsförhållanden, då lönsamheten kan bli för låg för att nyttja elcertifikatsberättigade bränslen i ett kraftvärmeverk, vilket kan leda till en kraftig överbeskattning av elcertifikaten.
- Fastighetstaxeringsregelverket gällande elcertifikat är inte samordnat med kontrollstationerna i elcertifikatssystemet vilket medför att ändringar i mål och tilldelningsregelverk inte beaktas under en pågående taxeringsperiod.
- Fastighetsbeskattning av elcertifikat innebär en konkurrenssnedvridning av svenska elcertifikatsberättigade anläggningar gentemot norska på den gemensamma svensk-norska elcertifikatsmarknaden eftersom fastighetsbeskattning av elcertifikat inte sker i Norge.

- Fastighetsbeskattning av elcertifikat innebär även en konkurrensnedvridning mellan svenska elcertifikatsberättigade anläggningar eftersom skattesatsen varierar mellan olika elproduktionstekniker.
- Frågan om fastighetsbeskattning av elcertifikat är inte utredd tillsammans med Energimyndigheten som ansvarig tillsynsmyndighet för elcertifikatssystemet vilket innebär att utredningens förslag saknar nödvändig förankring.

Energiföretagen Sverige anser att det sammantaget finns många argument emot att fastighetsbeskatta elcertifikat. Mot denna bakgrund anser vi att det bör tas fram ett förslag om att ändra lagen om fastighetsskatt i enlighet med tidigare hemställansskrivelser från energibranschen som skickats till Finansdepartementet.

Tätare taxeringsintervall

Energiföretagen Sverige tillstyrker i huvudsak förslaget om tätare taxeringsintervall för elproduktionsenheter genom en förenklad fastighetstaxering vart sjätte år. Förslaget om förenklad taxering vart sjätte år borde dock utöver att beakta förändrade el- och elcertifikatspriser även omfattat förändrade kostnader där åtminstone indexreglerade kostnader med enkelhet skulle kunna omfattas av de faktorer som ska ses över i förberedelsearbetet. Även övriga marknadsrelaterade faktorer borde omfattas om det finns skäl för detta, inte endast om det finns synnerliga skäl som utredningen föreslår.

Om förslaget genomförs tillsammans med att slopa övervägandepincipen för kraftverksbyggnader riskerar det dock uppstå situationer med olikformig taxering av kraftvärmeverk där olika taxeringsintervall skulle tillämpas tillsammans med olika taxeringsmetoder. Det kommer då i praktiken att bli omöjligt att fastställa korrekta taxeringsvärden för kraftvärmeverk som inte är verklighetsanpassade eftersom el- och värmeproduktionen är fullt integrerad produktionsprocess.

Taxering av sol- vind- och vågkraftverk och terminologiska frågor

Energiföretagen Sverige tillstyrker att sol- och vågkraftverk föreslås införas som egna kraftverkstyper i fastighetstaxeringslagen och värderas utifrån effektmetoden. Det är angeläget att det i fastighetstaxeringen finns möjlighet att beakta olika kraftslags karakteristik och att det medges att riktvärdesangivelser för de olika kraftslagen kan tas fram i förberedelsearbetet inför varje allmän fastighetstaxering.

Energiföretagen Sverige tillstyrker att vindkraftverk föreslås bli en egen kraftverkstyp i fastighetstaxeringslagen och inte längre omfattas av lagens definition av värmekraftverk. Vindkraftverk kan vare sig terminologiskt eller tekniskt sett anses utgöra ett värmekraftverk och det är därför angeläget att fastighetstaxeringslagen använder en begreppsapparat som är korrekt och är lättillgänglig.

Kalkylräntan vid fastighetstaxering av elproduktionsenheter

Kalkylräntan ska vara marknadsmässig och spegla den faktiska riskbilden för att mynna ut i taxeringsvärden som avspeglar faktiska marknadsvärden. För att detta ska vara uppfyllt krävs en regelbunden översyn. Detta har inte skett sedan nuvarande räntesats på 5 procent fastställdes i början av 1980-talet. Utredningens hantering av kalkylräntan innehåller stora brister. Att utredningen finner det komplext och omständigt att införa en rörlig ränta eller att se över rådande räntesats anser vi inte vara ett bärande argument med tanke på den avgörande inverkan kalkylräntan har för att fastställa ett taxeringsvärde.

Av rättssäkerhets- och legitimitetsskäl är det av stor vikt att metod för fastställande av räntenivå är tydligt definierad och i överensstämmelse med vedertagna metoder för ändamålet. Då kalkylräntan har en avsevärd inverkan vid fastställande av taxeringsvärden för alla

elproduktionsenheter, vattenkraft så väl som övriga kraftslag, bör grundsynen också vara att samma principer och värderingsmetod skall gälla för all elproduktion. Frågan om kalkylräntan bör utredas på nytt då utredningens hantering av frågan inte varit tillräckligt grundlig. Även nivån på kalkylräntan kan ifrågasättas. Utredningen har gjort en ansats till att frångå idén om en fast ränta kalkylränta men inte fullföljt detta. Kalkylräntan bör fastställas på marknadsmässiga grunder som avspeglar faktiska risker, därför bör en vedertagen metod för bestämning av kalkylräntan tas fram och tillämpas.

Antaganden om livslängd och betydelsen av tillämpad avskrivningstid

Vid sidan av kalkylräntan har även antaganden om livslängd, dvs. vilken avskrivningstid som ska tillämpas, stor betydelse vid beräkning av taxeringsvärden för elproduktionsenheter. Antagandet om en mycket lång livslängd (200 år eller mer) för vattenkraften måste revideras och kalibreras mot vad som tillämpas i praktiken (< 50 år). Kopplat till frågeställningen om kalkylräntan borde utredningen därför också ha förtydligat och klargjort vilka principer som ska gälla beträffande synen på livslängd för vattenkraft och hur detta i praktiken skall tillämpas vid beräkning av taxeringsvärden framöver. Vad som tas höjd för i kalkylräntan respektive kostnadsposten i driftnettoberäkningen är oklart. Relaterat till pågående och kommande arbete med att ompröva och påföra vattenkraften moderna miljötillstånd är det nu än mer angeläget att revidera antagandet om "evig" livslängd.

Elområdenas betydelse

Sverige är indelat i fyra olika elprisområden sedan några år tillbaka. Normalt sett är elpriserna identiska eller väldigt lika under större delen av tiden. Vid bristsituationer eller flaskhalsproblem vid överföringen av elkraft mellan elområdena kan det uppstå ganska stora elprisskillnader under kortare eller längre tid. Med en allt högre andel varierande elproduktion såsom vind- och solkraft kan det förväntas uppstå större prisskillnader oftare och under längre tidsperioder i framtiden. Därför tillstyrker vi utredningens förslag att elproduktionsenheternas belägenhet i elområdena kan påverka taxeringsvärdet. Det borde dock vara ännu tydligare angett att vid fastighetstaxeringen så ska hänsyn tas till elprisskillnaderna mellan de olika elområdena.

Konsekvensanalys

Utredningens förslag bedöms sammantaget innebära varaktigt ökade skatteintäkter på ca 157 miljoner kronor per år trots att utgångspunkten enligt utredningsdirektiven har varit att förslagen sammantaget ska vara statsfinansiellt neutrala. Energiföretagen Sverige ifrågasätter att utredningens förslag endast handlar om förtydliganden av gällande lagstiftning. Det är uppenbart att utredningens förslag genomgående innebär sakliga förändringar i lagstiftningen.

Energiföretagen Sverige anser också att den framräknade siffran på ökade skatteintäkter gällande taxeringen av värmeproduktionsenheter är lågt räknad och bygger på ett underlag med stora osäkerheter. Det faktiska skatteuttaget kan därmed komma bli avsevärt högre, särskilt eftersom utredningens förslag i praktiken skulle innebära att riksdagen överlåter åt Skatteverket att bestämma uttaget av skatt.

Energiföretagen Sverige konstaterar att förslaget om taxering av värmecentraler av utredningen bedöms innebära allvarliga ekonomiska konsekvenser i form av minskat värmeunderlag för ett antal fjärrvärmeföretag med små ekonomiska marginaler. Här bör det framhållas att konsekvenserna kan bli mycket stora i berörda orter om fjärrvärmeverksamheterna skulle sättas på ekonomiskt obestånd till följd av den nya fastighetsskatten och värmeförsörjningen därmed hotas. Det saknas också en analys av den sammantagna konkurrenssituationen för fjärrvärmerna och kraftvärmen på el- och värmemarknaderna och hur den ökade fastighetsskatten kommer att påverka konkurrenskraften tillsammans med många andra politiska styrmedel.

Fastighetstaxering av marken till vindkraftverk

Utredningen föreslår att beskattningen av marken ska följa beskattningen av vindkraftsbyggnaden. Det är givetvis positivt att markägarna till vindkraftverk ska kunna beskattas med den lägre fastighetsskattesatsen men förslaget medför att beskattningen inte blir enhetlig och markägaren blir beroende av skattesituationen för vindkraftsägaren. Det kan vara önskvärt att markägaren alltid erhåller den lägre skattesatsen. Detta skulle dock vara ett avsteg från vår generella ståndpunkt att det bör råda teknikneutralitet och alla kraftslag bör ha samma skattesats.

Stockholm som ovan
Energiföretagen Sverige

Helena Wänlund

Helena Wänlund
Enhetschef Distribution och Produktion

Erik Thornström

Inge Pierre

